

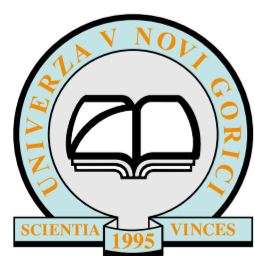
Teden Univerze v Novi Gorici

Univerza med ljudmi

13.–17. oktober 2014

Več informacij: www.ung.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete 3: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve 3.3: Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva.«

Teden Univerze v Novi Gorici

Univerza med ljudmi

13.–17. oktober 2014

Vabimo Vas, da se udeležite dogodkov, ki smo jih pripravili, da bi vam približali znanstvene, humanistične in umetniške vsebine, ki jih poučujemo in raziskujemo na Univerzi v Novi Gorici. Pridružite se nam na predavanjih, okroglih mizah, delavnicah, predstavitev projektov in razstavah.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

*Operacija delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete 3: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve 3.3: Kakovost, konkurenčnost in odzivnost visokega šolstva.

Ponedeljek, 13. 10. 2014

e-Hiša

9.00-10.00

Demonstracijski prikaz poskusov na temo energetike in onesnažil v projektu TESSI:

- pretvorba energije iz svetlobe v elektriko s fotocelicami – pretvorba energije iz svetlobe v organsko snov s fotosintezo;
  - izogibnostni test z izopodnimi raki in modro galico.
- (Laboratorij za raziskave v okolju in Fakulteta za znanosti o okolju, doc. dr. Suzana Žižek in e-Hišnica Tina Sulič, e-Hiša Nova Gorica)

Predavanja

10.20-11.00

Numerične simulacije – orodje za učinkovitejša procesa in boljše izdelke

(Poslovno-tehniška fakulteta, Katarina Mramor)

11.00-11.40

Porozni materiali za čiščenje odpadnih vod

Porozni materiali so zelo primerni za katalitsko čiščenje odpadne vode v industriji. V predavanju bomo opisali njihove karakteristike in metode čiščenja odpadnih vod, v katerih lahko te materiale uporabljamo. (Poslovno-tehniška fakulteta, prof. dr. Nataša Novak Tušar)

11.40-12.20

High-energy cosmic rays – Kozmični žarki visokih energij

Kozmični žarki so osnovni delci, večinoma protoni in težja jedra, ki so pospešeni v astrofizikalnih mestih, kot so ostanki supernov ali super-masivne črne luknje v središčih aktivnih galaksij. Kozmične žarke, ki imajo nekaj deset GeV (tj. energija milijardokrat večja od energije molekularne vezi), fiziki raziskujejo s pomočjo detektorjev na tleh, ki zbirajo sekundarne delce in njihovo emisijo, ki so proizvodi interakcij primarnih delcev visoko v atmosferi. Pri najnižjih energijah v tem območju so teleskopi, ki zbirajo Cherenkovo svetlobo sekundarnih delcev, učinkoviti pri izboru redkih gama žarkov, ki pomagajo prepoznati mesta pospeševanja kozmičnih žarkov. Pri najvišjih energijah (nekaj deset milijard GeV) je Observatorij Pierre Auger v Argentini izmeril fluks in druge lastnosti kozmičnih žarkov za energije centra mase, ki je nekaj desetkrat večja kot v najmočnejših umetnih pospeševalnikih. (Fakulteta za aplikativno naravoslovje, dr. Sergey Vorobyev; v angleščini)

12.20-13.00

Laserski žarki in njihova uporaba v znanosti

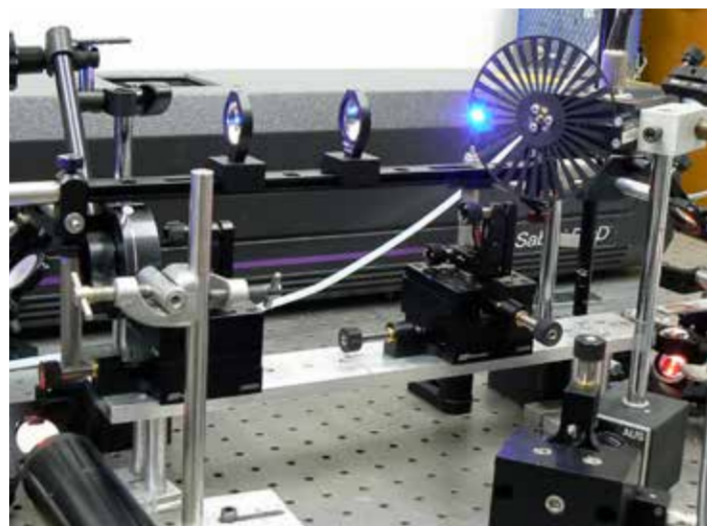
Obdajajo nas različne barve. Kamor koli pogledamo, vidimo določeno bravo ali celo paleto barv (npr. mavrica). Zakaj je svet okrog nas pravzaprav tako pisan in lep? Zakaj so predmeti prav take barve, kot jih vidimo? Zakaj so nekatere stvari prozorne (in ali so res prozorne)? Kako se v znanstvene namene uporabljajo svetlobni žarki? Kaj in kje merimo s pomočjo svetlobe? Kakšno vlogo imajo laserski žarki pri meritvah? V tem predavanju bomo odgovorili na ta in mnoga druga vprašanja v zvezi z barvami. (Fakulteta za znanosti o okolju, dr. Mitja Martelanc)

Palača Alvarez, Gorica

10.00-15.00

Dan odprtih vrat Visoke šole za umetnost: predstavitev rezultatov delavnice *Prva podaja*. Na ta dan si lahko obiskovalci ogledajo prostore šole in izbrana dela študijske produkcije. Za srednješolske in osnovnošolske skupine po dogovoru pripravimo krajše programe (ogled prostorov, delavnica), in sicer kateri koli dan med 13. in 17. oktobrom. (Kontakt: tajništvo, 051 33 67 70)

Torek, 14. 10. 2014

Univerzitetno središče Ajdovščina

9.00-11.00

Predstavitve dela Laboratorija za raziskave materialov (LRM): Majhno, manjše, nano – predstavitev sinteze nanomateriala in spoznavanje metod dela z mikroskopom (predavanje in praktični prikaz, Tina Mavrič in doc. dr. Mattia Fanetti).

predavalnica Geoplin

15.00-17.00

Srečanje delodajalcev, študentov in dijakov iz regije: Iz dijaških in študentskih klopi na trg
Dogodek je namenjen predstavitvam tega, kaj delajo v podjetjih in katere kadre potrebujejo, ter mreženju med delodajalci, študenti in dijaki. Na dogodku se bodo predstavili tudi Pisarna za prenos tehnologij, Karierni center in Primorski tehnološki park, ki bo predstavil alternativo zaposlitve kot podjetnik. (Karierni center in Pisarna za prenos tehnologij)

Dvorec Lanthieri, Vipava

17.00

Otvoritev razstave v okviru fotografskega natečaja *Poti akusov in doživeti* projekta HERITASTE (program čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija).

Sreda, 15. 10. 2014

Dvorec Lanthieri, Vipava

Visoka šola za vinogradništvo in vinarstvo

10.00-11.00

Predavanje o kulturi pitja vina (dr. Melita Sternad Lemut)

11.00-12.00

Antioksidanti v prehrani rastlinskega izvora

Predavanje o tem, kakšne so za zdravje dobre komponente v živilih rastlinskega izvora. (doc. dr. Branka Mozetič Vodopivec)

13.00-15.00

Dve enourni delavnici, na kateri lahko sprejmemo 10-12 obiskovalcev, zaželeno predhodna najava.

Senzorčna delavnica za otroke

Obiskovalci bodo lahko določali različne parametre (sladko, slano, barve v različnih redčitvah ...), povezovali razne vonje z izvorom. (Andreja Škvarč in doc. dr. Branka Mozetič Vodopivec)

Mikrobiološka delavnica

Obiskovalci bodo lahko pod mikroskopom opazovali različne mikrobnne kulture, prisotne v različnih živilih, kvasu, opazovali praktične preizkuse delovanja kvasovk, pripravljali preparate. (doc. dr. Lorena Butinar)

Dvorec Lanthieri, Vipava

Center za biomedicinske znanosti in inženiring

Dve praktični delavnici, največ 12-15 obiskovalcev naenkrat, zaželeno predhodna najava.

10.00

Genski inženiring je lahko zabaven

Na delavnici bomo najprej pokazali, kako lahko na zelo enostaven način izoliramo DNK iz različnega sadja in zelenjave. Uporabili bomo pripomočke, ki jih najdemo v vsaki kuhinji. V drugem delu bomo predstavili osnovne postopke v genskem inženirstvu in poskusili izvesti osnovno gensko modifikacijo s papirnimi modeli. (dr. Milica Popović in doc. dr. Martina Bergant Marušič)

11.00

Celična smrt v realnem času – vpliv polutantov

Kulture celic, ki rastejo v gojilnih posodah, bomo izpostavili različnim koncentracijam polutantov, ki jih najdemo tudi v okolju. Celice bomo opazovali in opazovali, kako se odzivajo na izpostavljenost polutantom. Za opazovanje bomo uporabili fluorescentni mikroskop. (Tanja Bele in prof. dr. Elsa Fabbretti)

Tri krajša predavanja Centra za biomedicinske znanosti in inženiring, vsako predavanje traja približno 30 minut. Predavanja se začnejo ob 10.00 in potekajo vzporedno z delavnicami

Neurofiziologija učenja in spomina

V predavanju bomo na poljuden način predstavili mehanizme v možganih, ki so ključni za učenje in nastanek spomina. Razložili bomo osnovne principe neurofiziologije sinaps in njihovo plastičnost. Poseben poudarek bo namenjen ključnim mehanizmom nastanka spomina, ki temeljijo na dolgotrajni vzburjenosti sinaps ali njihovi blokadi. (doc. dr. Giulietta Pinato; v angleščini)

Antioksidanti, koencimi, vitamini – kako do zdravega staranja

V lekarnah, trgovinah in na spletu je mogoče najti vedno več preparatov, ki naj bi upočasnili ali celo preprečili staranje. Predavanje bo obravnavalo najnovejše znanstveno utemeljene izsledke, na katerih temelji zdravo in kakovostno staranje. Predstavljeno bo tudi delo, ki ga na tem področju opravljamo v sklopu Centra za biomedicinske znanosti in inženiring Univerze v Novi Gorici. (dr. Nika Erjavec)

Kako polutanti v okolju vplivajo na naše zdravje

Znano je, da lahko snovi iz okolja škodljivo vplivajo na naše zdravje. V predavanju bom predstavili nekaj tovrstnih primerov. Osredotočili sem bom na vpliv toksičnih kemikalij na nastanek poškodb DNK in razvoja raka, na vpliv pesticidov na nastanek neurodegenerativnih bolezni in nevronskih poškodb ter na polutante, ki sprožijo preobčutljivost kože in pojav alergij. (prof. dr. Elsa Fabbretti; v angleščini)

Natančen raspored predavanj in praktičnih delavnic bomo prilagajali zanimanju. Zelo zaželene so predhodne prijave skupin.

UNG, Rožna Dolina

Laboratorij za raziskave v okolju in Fakulteta za znanosti o okolju

16.00-17.00

Predavanje o vodah v Sahari II (prof. dr. Anton Brancelj)

Gimnazija Nova Gorica

Raziskovalni center za humanistiko in Gimnazija Nova Gorica

18.00

Okrogla miza o literarnih prednicah in predstavitev zbornika intervjujev *Navdušujoča raznolikost*, ki je nastal v sodelovanju med literarnim krožkom Gimnazije Nova Gorica in Raziskovalnim centrom za humanistiko UNG.

Dvorec Lanthieri, Vipava

19.00

ZNANSTVENI VEČER: Pot od odkritja Higgsovega bozona in nove fizike na trkalniku LHC (prof. dr. Peter Jenni; v angleščini)

Dejavnosti po dogovoru: UNG, Rožna Dolina

Ekspirimenti v kemijskem in biološkem laboratoriju
Kontakt: Jana Laganiš, 05 3315 232

Lokacije:

Informacije:

Andreja Leban, Stiki z javnostmi
T: 05 3315 39, GSM: 040 266 058
E: andreja.leban@ung.si
www.ung.si

Četrtek, 16. 10. 2014

Palača Alvarez, Gorica

Visoka šola za umetnost

11.00

Ogled mednarodne delavnice znanstvenega dokumentarnega filma v procesu. Delavnica poteka z gostujočimi mentorji in študenti univerze Bauhaus v Weimarju (Nemčija). V okviru delavnice bo na goriških lokacijah in preko interneta nastajal kratki film v mednarodni študentski produkciji.

UNG, Rožna Dolina

Poslovno-tehniška fakulteta

9.30-13.00

Predstavitve projektne dela na študijskem programu 2. stopnje

Grad Kromberk (Goriški muzej)

Fakulteta za humanistiko

9:30

Zgodovinska predavanja: Ob obletnici velike vojne

Predavali bodo prof. ddr. Igor Grdina, prof. dr. Oto Luthar, prof. dr. Petra Svobljak, doc. dr. Kaja Širok in doc. dr. Zoran Božič.

UNG, Rožna Dolina

Laboratorij za raziskave v okolju in Fakulteta za znanosti o okolju

10.00-10:15

Spremljanje kvalitete podzemne in površinske vode na Goriškem

V okviru projektov čezmejnega sodelovanja že tri leta spremljamo stanje podzemnih in površinskih voda: vodotoka Koren in Vrtojbičica ter podzemnih vod na Vrtojbiškem polju. (predstavitve projektov Grotawama in Astis, dr. Romina Žabar)

10.15-10.30

Kako kmetijstvo vpliva na okolje in kako lahko s pomočjo sodobne znanosti zmanjšamo negativne vplive?

(predstavitve projekta AgriKnows, Kristina Kalister)

10.30-10.45

Opadki v morju in na morskimi obali. Koliko jih je v Jadranskem morju, kakšni so njihovi vplivi na okolje in kako lahko njihov vpliv zmanjšamo?

(predstavitve projekta DeFishGear, Petra Makorič)

10.45-11.00

Predstavitve projekta, ki na praktičen način spodbuja koncept trajnostnega razvoja na srednjih šolah. Temu so namenjene delavnice za učitelje, celovit multimedijški učni komplet v slovenskem in italijanskem jeziku ter čezmejni natečaj. Del projekta je tudi potujoča multimedijška razstava, ki trenutno poteka v e-Hiši v Novi Gorici. (predstavitve projekta TESSI, doc. dr. Suzana Žižek)

11.00-11.15

Predstavitve študentskega projekta, v okviru katerega študenti opravljajo popis biotske pestrosti metuljev na različno vzdrževanih kmetijskih površinah (pašnik, travnik, gnojneni travnik) v Logarski dolini in Robanovem kotu. Na podlagi pridobljenih rezultatov želimo pripraviti naravovarstvene smernice za trajnostno gospodarjenje s habitati na območju parka (Lara Valentič).

11.15-12.00

Predavanje Protivirusni proteini – povzročitelji mutacij v človeškem genomu

Med evolucijo so sesalci razvili učinkovite obrambne mehanizme proti virusom, med katere sodijo tudi proteini citidin deaminaze. V predavanju bomo predstavili, kako citidini deaminaze preprečujejo razmnoževanje virusov in kako povzročajo mutacije v genomu. (dr. Nika Lovšin)

12.00-12.45

Spoznavanje organizmov in biodiverzitet je zabavno

Predstavitve prednosti in uporabe interaktivnih ključev za lesnate rastline, lišaje, pogostejše vrtnice ptice in dvoživke. (predstavitve projekts SiIT, dr. Jana Laganiš)

12.45-14.00

Predstavitve raziskovalnih laboratorijev Laboratorija za raziskave v okolju

Petek, 17. 10. 2014

Tokio bar, Bevkov trg, Nova Gorica

18:00

Okrogla miza: Študij v tujini
Zakaj oditi na študijko izmenjavo ali študij v tujino? Odgovore bodo obiskovalci dobili iz prve roke, od domačih in tujih študentov, ki bodo z nami delili njihove izkušnje. (Mednarodna pisarna, Sabina Zelinšček)

- UNG, Vipavska 13, Rožna Dolina, Nova Gorica
- Palača Alvarez, Via Diaz 5, Gorica
- Dvorec Lanthieri, Glavni trg 8, Vipava,
- Univerzitetno središče Ajdovščina, Vipavska 11c, Ajdovščina
- e-Hiša, Bevkov trg 8, Nova Gorica
- Grad Kromberk (Goriški muzej), Grajska cesta 1, Nova Gorica
- Gimnazija Nova Gorica, Delpinova ulica 9, Nova Gorica

